

"Published and distributed under permit
(No. 534) authorized by the Act of
October 3, 1917, on file at the
Post Office of Boston, Mass.
By order of the President,
A. S. Burlison, Postmaster
General".

Krikščionys darbininkai vie-
nykites! Spieskitės į vienintė-
lę darbo žmonių organizaciją
Amerikoje — Lietuvį Darbi-
ninkų Sąjungą.

DARBININKAS

ORGANAS AMERIKOS
LIETUVIŲ R. K. ŠV.
JUOZAPŲ DARBI-
NINKŲ SĄJUNGOS.

"DARBININKAS"
eina utarninkais, ketveriais
ir subatomis
Metams \$4.00
Bostone ir apylinkėse m. \$5.00
Ukrubėjy metams \$5.00

"DARBININKAS,"
242-244 W. Broadway,
South Boston, Mass.

Tel. So. Boston 620.

KAINA 4 CENTAI

VOL. V, No. 82 (712).

UTARNINKAS, LIEPOS 20 D., 1920.

Misijos Pranešimai.

Liepos 17 d. gautas iš Kauno
Balučio Eltos kabelis: Taikos
su rusais nustatyta siena eina
nuo Dauguvos į vakarus nuo
Drujos Druikos upe per Bras-
lavą, tiesiai per Kazėnus, Na-
roč, Molodečną upėmis Volo-
zinka, Ibloč, Berezina. Toliau
Nemunu Svisloču pro Indurę
Sidrą ligi Dobro ties Stabniū.
Grąžinami išvežti archyvai,
dokumentai, knygybas, pirkti-

nis turtas. Lietuva paliosuo-
jama nuo Rusijos skolų del di-
delio nukentėjimo nuo karo.
Vietoj nuostolių atlyginimo,
duodama dar šimtas tūkstan-
čių dešimtinų miško kirsti ir
trys milijonai rublių auksu.
Geležinkelio medžiaga bus at-
lyginta proporcingai vietiniam
reikalui ir Rusijos transporto
padėčiai laisvas transitas. Tek-
stas siunčiamas.

Vileišis.

SMETONA LONDONE.

New Yorko laikraštis The
World nedėlioje turėjo žinią,
kad "Antona Smetonia", An-
tanus Smetona atvykęs Lon-
donan pirklybos reikalais kar-
tu su savo dukterim. Indėtas
ir paveikslas kartu su dukte-
rim.

Kadangi ėjo gandų, kad
Smetona atvyks Amerikon,
tai turbūt jis dabar yra kely-
je šion šalin.

Nedėlioje lankėsi pas prez.
Wilsoną Ohio valstijos guber-
natorius Cox, kandidatas į pre-
zidentus nuo demokratų partijos
ir Roosevelt, kandidatas į
vice-prezidentus. Svarbiuo-
siuose klausimuose nuomonės
sutiko.

Jauniausysis ex-kaizerio sū-
nus Joachimas nusišovė Pors-
dame. Neseniai jis buvo persi-
skyręs su pačia.

Massachusetts State Farm
ties Bridgewater, kur būdavo
koncentruojami suareštuotieji
už girtybę labai patuštėjo.
Būdavo po 1.000 ir daugiau, o
dabar beliko 200 kalinių.

Turkijos vyriausybė atsisa-
kinėjo pasirašyti taikos išly-
gas. Dabar jai pasakytą, kad
turi arba pasirašyti arba išsi-
kraustyti iš Europos.

Vokietijos pramonės ir fi-
nansų rateliose kalbama, kad
aliantai dabartinę konferen-
ciją mieste Spa tiek vokiečius
spaudžia, kad Vokietija neiš-
laikys.

Vokietijoje teatrų lankytojai
taip aptakso, kad lanky-
mas sumažėjo daugiau, negu
perpus. Daug teatrų turės už-
sidaryti.

Chicagoj staiga sustreikavo
stryktorių darbininkai išsky-
rus konduktorius ir motornau-
nus. Bet stryktoriai negali ei-
dinėti.

Apie Pekiną įvyko susirė-
mimų tarp sukiliųjų ir valdžios
jėgų. Valdiškoji kariuomenė
supliekta.

MĖGSTA AMERIKONISKA MEDŲ.

Švedija mėgstama Ameriko-
niška medų. Šių metų pro-
dukcija bus mažesnė negu 1919
metų. Didelis reikalavimas
priguli nuo to, jog amerik-
niškas medus pigesnis. Ame-
rikos konsulis Malmoje rašo,
jog jeigu medus būtų įdėtas
mažesne stiklinėse ar cino bon-
kose ar puodukuose vieton di-
delių beakūčių tai medus ge-
riaus parduotų.

SMETONOS PAVEIKSLAS HERALDE.

Pirmojo Lietuvos presiden-
to Antano Smetonos paveikslas
buvo indėtas Bostono He-
ralde pereinamos nedėlios laidoje.
Yra tai fotografija biusto, nu-
lipdyto Boriso Lovatt-Lorskio,
kurs kaip "Darbininkas", buvo
minėta neseniai atvyko iš Lie-
tuvos. Apie skulptorių Lorskį
veik pusę špaltos aprašy-
ta.

Kadangi Vokietijos ex-ka-
izeris nebus teisiamas, tai da-
bar jis ketina prašyti alijantų
leisti jam apsigyventi ant pie-
tinių jurių kokios nors salos.
Ten užsimtų rašymu knygy.
Vienas amerikonas apsiima jo
raštus išleisti.

Liepos 4 d. Bermudoj Ang-
lijos jureiviai paniekino Ame-
rikos vėliavą. Sumindžiojo ją.
Anglijos valdžia nubaudė ju-
reivius ir atsispašė Amerikos
vyriausybės.

Amerikos Darbo Federaci-
jos prezidentas Gompers ir se-
kreterius Morrison plenuoja
ateinantį rudenį važinėti su
prakalbomis ir agituoti už
tuos kandidatus į kongresą,
kurie prielankūs darbinin-
kams.

AUKSO PRODUKCIJA.

Suvienytų Valstijų Vidam
Departamento Geological Sur-
vey išdavė raportą apie pasa-
ulinę aukso produkciją del 1919
m. Suv. Valstijų produkcija
buvo \$58,285,196.; Canados,
\$14,687,000.; Indijos \$10,028,
000.; Australijos (neiniamas
Zelandija ir salas) \$29,268,
000.; Transvaalos \$171,640,
123.; Rhodesijos ir Vakarų Af-
rikos \$18,631,070.; šiais metais
Rusijoje Sibierijos produkcija
yra didžiaji sumažėjo. Centra-
lės ir Pietinės Amerikos pro-
dukcija truputį padidėjo, bet
kitose šalyse buvo sumažėji-
mas. Nepilnas raportas rodo,
jog 1919 m. pasaulinė aukso
produkcija buvo tarp \$345,
000,000. ir \$350,000,000. 1918
metų produkcija buvo \$380-
924,500.

Geological Survey toliau
praneša, jog šėsių mėnesių
informacija (1920) rodo suma-
žėjimą aukso produkcijos Suv.
Valstijose — produkcija bus
mažiau kaip \$50,000,000. Alas-
ka, Colorado, California, Ore-
gon ir Montana produkuos ma-
žiaus už 1919 metus, nes van-
dens stoka ir daugelis mušimo
fabrikų uždaryta. Canados
produkcija pasidindins, nepai-
sant mažėjimą Yukon apielin-
keje. Rusijos praeitų metų
produkcija negali būt apro-
kuota. Australija parodys su-
mažėjimą. Sulig Geological
Survey, sumažėjimas aukso
produkcijos 1920 metais nebus
taip didelis kaip 1919 metais.

Pasaulinis moterų kongresas
birželio 16 1920 Genevoj,
Šveicarijoje, kur dalyvavo ir
Lietuvos atstovės.

Tarptautinis moterų kongresas. Lietuvės buvo atstovaujamos.

Marytė Andziulytė.

TARPTAUTINIS MOTERŲ BALSAVIMO TEISEMS IŠGAUTI SĄJUNGOS KONGRESAS, GENEVOJ.

Tarptautinė moterų balsavimo teisėms iš-
gauti Sąjunga kilo Amerikoje. Tautinė Ameri-
kos Moterų Draugija (National American Wo-
man Suffrage Association) sušaukusi savo su-
sivieninimą 1902 m. Washingtono užtvietė šį kar-
tą ir kitų šalių moteris bendram padėties ap-
tarimui. Toks spėkų susibūrimas atrasta labai
reikalingu, ir todėl nuspręsta daryti panašius
susivieninimus kas du metu.

Washingtonas, Berlynas, Kopenhaga, Am-
sterdamas, Londonas, Stockholm, Budapeš-
tas — tokie yra etapai kuriais eita prie šio 1920
metų Sąjungos Kongreso. Šis paskutinis, tu-
ri ir mums, lietuviams, kiek daugiau įdomu-
mo, nes jame teko dalyvauti ir lietuvių atsto-
vėms. Oficialiu valdžios atstovu buvo atsiųsta
Lietuvos Konstituantos narys, p-lė Petkevyci-
tė ir be to dar dalyvavo dvi Lietuvių Katalikių
Moterų Draugijos delegatės.

Kongresas prasidėjo sekmadienį, 6 birže-
lio, iškilmingomis pamaldomis Genevos kated-
roje. Pamokslą sakė, leidus bažnyčios valdžiai,
Miss Maude Royden, žymi anglų kalbėtoja.
Yra tai retas istorijos atsitikimas, kad moteris
kalbėtų iš ambonos. P-nia Royden savo rimtu-
mo ir kartu dideliu širdingumu kaip žodžius
taip ir gestuose greit patraukė savo pusėn ir
tuos ką buvo katedron atėję vien smalsumo ve-
dami. Nevienam davė progos užsimąstyti kuo-
met su giliausiu įsitikimu jį tvirtino, jog
žmonių nelaimės yra delto taip didelės, kad
permažai rūpinamasi vykinti prisakymai To,
Kurs pasakė: "Nėra pono nei vergo, ...".

Vakare iškilmingas atidengimo posėdinis su-
sirinko atstovės 31 tautos į salę išklotą vėlia-
vomis tautų priklausantių prie Sąjungos. Lie-
tuvų vėliavos jų tarpe nesimatė, nes lietuviams,
deja, vos pirmą kartą buvo lemta peržengti
šios Sąjungos Kongresų slenkstį.
Atidengus p-niai Chapman Catt, Sąjungos
pirmininkė, posėdį prasižėdė valdžios atstovų
sveikinimais. Nuo tų šalių kuriose moters dar
neturi įėjimo į valdžią, sveikina atstovai vy-
rai. Bet jie tvirtina, jog jau pats čion jų pa-
siuntimas liudija apie jų valdžios priėjimą
moterų judėjimui ir apie netolymą valandą ku-
riose ir jų krašte bus duotos moterims balsavi-
mo teisės. P-lė Gourd, pirmininkė Šveicarijos
sufragietų Sąjungos, paaiškina keistą Šveica-
rijos moterų padėtį. Ironija nori, kad šioj se-
niausioj pasaulio demokratijojej moters lygybė
būt paskiausia pripažinta. Mat, Šveicarijos
moterims neužtenka, kaip tai yra kitose šalyse,
patraukti savo pusėn vien parlamentą, joms
reikia visą rinkikų minią pertikrinti, jog mo-
terioje ir jų krašte bus duotos moterims balsavi-
mo teisės. Tuom tarpu ypač daug reformų
nos priešingų randašis tamsesniose rinkikų
luomose. Taip, pavyzdin, pastačius Zurichhe
balsavimui moterų teisių suliginimo projektą
kai kurie darbininkai sakė jog nebusavę už

jį delto, kad išėjus žmonai atiduoti savo bal-
są, neliks kam jiems namie pietus parengti...
Negalima dar bent trumpai nepaminti tu-
rinings p. Chapman Catt kalbos.

"Sąjunga išrodo, sako ji, lyg kad jos spar-
nai būt buvę smarkaus vėjo sukami. Taip
daug simpatingų žmonių ir įtakingos presos ji
savo pusėn patraukė. Ir ypatinga, kad šis pro-
gresas, kurs padarė galą pažeminančiam mo-
ters pavergimui, kilo iš haoso ir išaugo iš karo,
to didžiausio moters priešo. Tačiau, ypač Eu-
ropos moters, turi akylai budėti delei igytojo
balsavimo bulletino, turi budėti, kaip budi ka-
reivis delei savo ginklo. Yra tai jos kardas,
jį privalo juo naudotis, nes per jį tik ji pajęgs
atnaujinti Europos fizionomiją, eman cipuoti
savo lytį ir prisidėti prie sudarymo iš pasaulio
viets, kurioj bus gero būsiandienos kartoms.

Charakteringa yra, kad neturint balsavi-
mo teisių moterims Šveicarijos, Francijos ir ki-
tų šalių šimtmečiais gyvenančių sulig demo-
kratingų principų, jas šiandien jau turi Lie-
tuvos, Latvijos ir Estonijos moters. O tai rei-
kia, kad nevisuomet demokratiška valdžia yra
liuosu nuo anti-demokratiškų tendencijų...

Vien tikta pilnas sudemokratizėjimas val-
džių visų kraštų teatskleis perspektyvas laimės,
žmonių klestėjimo ir pastovios taikos. Bet
negali būti tikros demokratijos ten kur pusė
gyventojų yra be balso...

Jeigu, remiantis teisybės postulatais, lo-
gika ir gyvenimo reikalavimais, moterims būt
buvę duotos teisės 20 metų ankščiau, jų in-
taka būt sėkmingai persunkti pasaulio politiką,
kiek prablaškyti militaristišką atmosferą ir
prašalinti seną diplomatiją su jos paslaptingais
traktatais ir intrigomis ir, yra pamato tikėti,
jog šiandien mes nebūtume turėję šio nelemto
pasaulinio karo klausymo. Svarbu tat bent
nuo dabar pradėti auklėjimą žmonių, moki-
nant lygynai vyrus kaip ir moteris savystoviai
galvoti, siekti prie balsavimų sąžiningų ir pil-
nų ir stengtis praveisti taip partijose taip pa-
lamente mintį, jog demokratija tegali žydėti
tik ten, kame viešpatuoja kartu išmintis ir in-
dividualė neprigulmėbė".

Einant prie tolymesnių Kongreso posėdžių
reikia pastebėti jog visa svarstomoji medžiaga
buvo paskirstyta 6 dienoms. Kiekvieną dieną
turėjo būti po 3 posėdžius: ryte tikrieji Kon-
greso posėdžiai, po piet posėdžiavimai įvairių
Kongreso sekcijų ir vakare vieši iškilmingi po-
sėdžiai turinti daugiau propagandos tikslą ir
delto lyg ir mingų formą. Kadangi spren-
džiančios svarbos, ir kartu bendro indomumo
turėjo ypač rytiniai tikrieji Kongreso po-
sėdžiai, tat apie juos daugiausia bus ir kalba-
ma.

7 birželio, pirmadienį, daroma tarp kitko
pranešimai atstovų tų šalių kuriose moters i-
gijo balsavimo teises po paskutinio Budapešto
Kongreso. Yra tai vienintelė gera proga, ku-
riose ir lietuvių gali prabilti, nes abelai pra-
nešimams nuo atskirų tautų nebuvo vietos, re-
miantis tuomi, kad Kongrese esą labai daug
tautų ir toki pranešimai užimtų perdang lai-
ko.

(Pabaiga ant 2-ro pusl.)

ŽINIOS IŠ LIETUVOS.

IŠ LAISKŲ.

Kauno Lietuvos Šaulių Są-
jungos Būrio visuotinas susi-
rinkimas birželio 15 d. išnešė
smarkų protestą prieš spaus-
tuvų darbininkų "streiką".

Birželio mėnesio pradžioj
Kaunan buvo sugrįžus iš Mas-
kvos dalis Lietuvos taikos de-
legacijos pasitarti su vyriausy-
be del nekurių klausimų.
Delegacijos nariai atgal Mas-
kvon išvažiavo birželio 13 d.

Latvių Steigiamasis Seimas
nutarė konfiskuoti dvarus.
Taip-gi nutarė išleisti 500 mi-
lijonų popierinių rublių ekono-
miniam gyvenimui pakelti.

Lietuvos "Darbininkas" bu-
vo spausdinamas Kaune. Da-
bar perkeltas Panevėžin po
num. 9 Laisvės Aikštė. L.
Darbo Federacijos centras li-
ko Kaune.

L. Darbo Federacijos Kel-
mės skyrius turi 1810 narių.
Turi apėmęs 40 dvarų.

L. Steigiamoj Seimo posė-
dyje birželio 17 d. socialdemo-
kratų atstovas Požėla begin-
damas priešvalstybinius gai-
valus pasakė, kad ir Kapsu-
kas esąs Lietuvos pilietis.
Daugelis Seimo narių juokda-
miesi ėmė ploti. Požėla jam
pritinkamą mandagumų du-
syk pasakė: "žvengkite". Del
Požėlos storžėviškumo seimo
nariai protesto ženklau aplėi-
do salę. Liko jo klausyti tik
saujalė jo šalininkų.

Žydų atstovas Soloveičikas
L. Steigiamoj Seimo narys
norėjo kalbėti rusiškai. Sei-
mas griežtai pasipriešino. Jo
reikalavimą rėmė lenkas so-
cial-demokratas Venclauskis.
Soloveičikas paskui kalbėjo
žydiškai.

Liepos 6 d. Kaune buvo vi-
suotinas Blaivybės Dr-jos su-
važiavimas. Šv. Kazimiero
Dr-jos susirinkimas buvo lie-
pos 7 d.

Lietuvos bolševikuojantieji
žydai ragina saviškius liktis
Lietuvoje ir nevažiuoti į Pa-
lestiną.

N. Žagarės vargšų prieglau-
da išmaitino ir aprūpino 27
vargšus.

Žagarės didysis parkas, api-
mas apie 40 dešimtinų, labai
naiknamas. Nors yra val-
džios žinioje, bet rengiant ge-
gužines neprižiūrima, kad
žmonės godotų medelius. Per
tai graži ir naudinga vieta ken-
čia.

Lietuviškas auksinas vertas
penkių lenkiškų markių.

Prancūzų misija Kaune au-
kojo Kauno padegėliams 2-
000 auksinų.

Birželio 20 d. Kaune buvo
"profesinių sąjungų" suvaži-
vimas. Atėjus jįn ministerių
pirmininkui Griauiui, kilo
triukšmas. Nenorėta jam
leisti kalbėti. Ta organizaci-
ja yra bolševikuojanti, prieš-
valstybinė.

Varšavoj juodos duonos sva-
ras 20 markių, cukraus sv. 90
markių, sviesto — 50 markių,
pieno kvorta 7 m., mėsos sv.
40 m., kiaušinis 4 m., kamašų
pora 3.000 m., laikraščio num.
2 m.

So. Bostoniečiui Jonui Pet-
rauskui brolis Jurgis iš Angi-
tosios Panemunės rašo:

"Duona šiemet perpus atpi-
go. Pernai rugių pūdas buvo
40 rubl., šiemet 20 rub. Taip-
gi kiti visi daiktai atpig. Tik
drapanos toj pačioj kainoj te-
bėra. Darbas brangesnis, ne-
gu kitais metais. Darbų jau
atsiranda. Jau galima prami-
ti iš uždario. Šiaip kitų nau-
jienų negalima surašyti. O di-
desnės naujienas sužinote iš
laikraščių, nes Amerikos 'Dar-
bininkas' visas Lietuvos nau-
jienas gerai aprašo, mes jį
skaitydami tą matome ir jums
užtikriname".

Jurgis Graičiusas iš Gela-
žių, Panevėžio apskr. rašo:

"Mes jūsų laikraštį perskai-
tę matome, jog Amerikos
'Darbininkas' yra puikiausias
laikraštis. Jame radome viso-
kių žinių, eilių, dainų ir šiaip
puikiai išir smagiausių pasi-
skaitymų, tinkamų Lietuvos
žmonėms katalikams. Džiaug-
jasi 'Darbininku' visi kai-
mynai ir tolimesni sodiečiai,
nes aš jį perskaitęs, nieko ne-
laukdamas duodu kitiems. Bet
mums suvargusiems Lietuvos
žmonėms labai brangus. Tai
aš prašau visų 'Darbininko'
skaitytojų Amerike nesuplėsyti
nei vieno jo numerio ir siųs-
ti į Lietuvą savo giminių ir
pažįstamiems. Jie bus jums
dėkingi ir padarysite gerą
darbą".

Tėmykite.

Lietuvos laikraščiai pilni
indomųjų naujienų. Lietuvos
laikraščių galima gauti "Dar-
bininke". Pėtnyčioj; liepos 16
d. atėjo Kauno "Darbininkas"
birželio 22 d., "Vienybė" lie-
pos 22 d., Kauno "Laisvė"
birželio 20, 23, 24 ir 27 dd. Ma-
tote tie laikraščiai ėjo tik apie
tris savaites. Gi "Laisvės"
paskutinis numeris nejo nei
trijų savaičių. Naujienos yra
šviežios.

Jei nori gauti laikraštį iš
Lietuvos tuoj, kaip tik jie atei-
na, tai atsiųsk sutikimą, kad
apmokėsi už pasiųstus laikra-
ščius. Tai gausi visų, kokie
tik mums ateis ir gausi greit.

Už dolarinę gausite 20 ekz.,
už 50c. gausite 10 ekz.

SIŪSKITE Į LIETUVĄ KNYGŲ IR POPIERIO.

"Darbininko" Knygynė ga-
lima gauti knygų dvasiško ir
svietiško turinio. Taip-gi tu-
rime popierio ir konvertų lai-
kams rašyti. Mes patarnauja-
me persiuntim į Lietuvą.

Prie "Darbininko" yra Pa-
što Skyrius. Priimami registra-
vimui laišakai į Lietuvą ir į ki-
tas šalis.

"DARBININKAS,"
244 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

ADRESUODAMI laiškus
ar paketus Lietuvon ir no-
rėdami, kad nueitų, teisin-
gai parašykite žodį LITH-
UANIA.

**NE VISIEMS TEPARO-
DE MALONĖ.**

Lietuvos Steigiamasis Seimas išleido amnestijos įstatymą. Amnestija yra tai dovanojimas kaltės. Net caras ypatingai iškilmingose dienose skelbdavo amnestiją. Tas paprotys yra visose valstybėse. Bet vargu žmonijos istorijoje buvo toks atsitikimas, kad būtų amnestija suteikta visiems kaliniams, ir žmogžudžiams. Todel ir Lietuvos Steigiamasis Seimas nesuteikė pilnos amnestijos. Žmogžudžiai, arklia vagiai, degindariai ir kiti dideli prasi-kaltėliai negavo Seimo ma-lonės. Žemiau cituojame iš "Laisvės" num. 121, kur aiškiai apibūdinama Seimo suteiktą amnestiją ir kaip partijos į reikalą atsinešė. Rašoma:

"Svarstant įstatymą ne maža buvo ginčų dėl amnestijos ribų. Social demokra-tai norėjo pirmiausia pa-liuosuoti visus politikos nu-sikaltėlius. Jų buvo deda-mas į amnestijos įstatymą net 108 Baudž. Kod. para-grafas, kuris apima visus, kurie nusikalto padedami ar palengvindami priešininkui eiti karo ar kitus Lietuvos priešingus žygius. Tuomi paragrafu būtų paliosuoti visi bolševikų ir lenkų agen-tai. Jie siūlė baumsės suma-žinimą ir tokiems krimina-listams, kaip žmogžudžiai ir arklia vagiai. Bet tam griežtai pasipriešino krikščionių demokratų frakci-ja. Prie jų prisidėjo ir soc. liaud. demokratai. Kokių tikslų kr.-dem. tai daro? Liaudis siuntė atstovus į Seimą daryti visa tai, kad gerai sutvarkyti Lietuvą ir kad joje būtų gera ir lais-va gyventi Lietuvos pilie-čiams. Lietuvos nepriklausomybės įgijimas ir apsau-gojimas brangiai Lietuvai atsiėjo. Lietuviai atidavė brangiausį savo turą — nes vaikus ginti Lietuvos lais-vei. Daug jų žuvo fronte grūdamiesi su bolševikais, lenkais, vokiečiais. Ne vie-nas žuvo ir Lietuvos viduje nuo lenkų ir bolševikų agen-tų kulipkos. Ar galima bu-vo tokiems pasigailėjimas skelbti ir tai pirmoji eilė, kada Seimas dar savo rinki-kams nėra nieko padaręs? Ar neturėtų teisės tuomet žmonės pasakyti, kad Sei-mas nėra tikrų Lietuvos sū-nų gynėjas, bet jos parda-vikų bolševikų lenkų ir vo-kiečių? Ar tokiais įstaty-mais mes užuot statę Lietu-vos nepriklausomybę nebi-tumėm jos palaidoję? Štai delko kr.-dem. nesutiko dėl tokio paragrafo. Jie nega-lėjo sutikti mažinti baumsės žmogžudžiams ir arklia va-giams, kurie suirutės metu terorizavo visą Lietuvą, kurie neduodavo naktų mie-goti, ir dienomis vertė bai-liai dairytis — ar netyko už kampo koks vagis-plėšikas, kuris atėmęs šeimos gal-vai gyvastį nelaimingais pa-darys mažus vaikelius, o pa-

L. D. S. REIKALAI.
PROTOKOLAS L. D. S. OHIO
IR MICH. VALST. APS-
KRIČIO 4-TO SUVA-
ŽIAVIMO.

LDS 4-tas suvažiavimas i-vyko 3 d. liepos 1920, Good Rich svetainėje 1420 E. 31 St., Cleveland, Ohio.
Suvažiavimą atidarė vice-pirm. J. Jonuška. Maldą at-kalbėjo dvasiškas vadovas vie-tinis kun. A. Tamoliunas. Jis taip-gi pasveikino suvažiavu-sius atstovus ir linkėjo koge-riaušį pasekimų.

Persaukimas valdybos.

Nesirado apskričio pirm. kun. M. Cibulskio ir ižd. A. S. Vaitkaus.
Atstovai radosi iš sekančių kuopų:
51 kp., Cleveland, Ohio. — Kun. A. Tamoliunas, J. Kuzas, J. Jonuška, A. Grigalius, Ad. Kanavarskas ir M. V. Ardz-jauskas.
64 kp., Akron, Ohio. — M. Kerbelis, V. Janušaitė ir S. Valinčius.
79 kp., Detroit, Mich. — K. S. Gervelis ir M. Varanaus-kas.
69 kp., Dayton, O. ir 66 kp., Youngstown, O. atstovų nesi-rado.

Išrinkta komisija sutvarky-mui inėsimų — kun. A. Tamo-liunas, Adol. Kanavarskas ir K. J. Gervelis.

Valdybos raportai.

Apskr. pirm. kun. M. Cibul-skis negalėdamas atvykti ra-portuoti prisiuntė raštą. Bet iš-reiškė, kad LDS yra jam bran-gi, gyva ir ateityje žada jai darbuotis. Išreikšta suvaži-avimo apgailestavimas kad to-kios aplinkybės buvo ir pagei-daujama kad ateityje būtų L. D. S. remėju.
Raštininko raportas parodė, kad darbas kiek galint, bet darbo nebuvo galima atlikti, nes tarp valdybos nebuvo su-tarimo ir dėl nekurį kitokių aplinkybių, išsiuntinėta apie 35 laiška apskričio reikalais padarė išlaidų \$1.25. Rapor-tas priimtas.
Iždininko, A. S. Vaitkaus raportas prisiuntė raštą. Pa-sirodė, kad raportas gana aiš-kus ir vienbalsiai priimtas.

Kuopų raportai.

51 kp., Cleveland, O. A. Gri-galius paaiškino, kad kuopa gyvuoja gerai, nors ir atsir-a-do neaiškumų, nes centras daug narių suspendavo užsi-mokėjusių. Pasirodė, kad iš-praeitų metų rašt. buvo klaida ir ateityje tas bus atitaisyta.
65 kp., Akron, Ohio. Paaiš-kina M. Kerbelis, kad buvo seniausai visai beveik nustojęs gyvuoti, bet atsiradus gabe-snių darbuotojų pradėjo iš nau-jo gyvuoti gana gerai.
79 kp., Detroit, Mich. Paaiškino K. J. Gervelis, kad vis-kas veikiama gerai ir vis ge-ryn viskas eina.
Iš Dayton, O. ir Youngstown, O. nesirado atstovų nei rapor-tų.

Seka skaitymas sekančių pa-sveikinimų-laiškų: — Apskr. pirm. kun. M. Cibulskio ir A. S. Vaitkaus, apskričio ižd. iš Dayton, O., L. Vyčių 25 kp. iš Cleveland, O. ir LDS. 51 kp. iš Cleveland, O.
Pasveikinimai priimta del-nų plojimu.

Išrinkta suvažiavimui vesti valdyba: pirm. K. J. Gervilis, vices-pirm. J. Janušaitė, rašt. — M. Kerbelis.
Iš iždininkus — J. Januška, J. Kuzas ir S. Valinčius. Di-džiama balsų J. Janušaitė lie-ka raštininkas.
Iš iždininkus — J. Januška, J. Kuzas ir S. Valinčius. Di-džiama balsų J. Janušaitė lie-ka ižd. globėjai.
Suvažiavimo sesijos baigėsi 5:30 val. vakare.
Suvažiavimo valdyba:
Pirm. — K. J. Gervilis,
Vices-pirm. — V. Janušaitė,
Rašt. — M. Kerbelis.

vice-pirm. V. Janušaitė, rašt. M. Kerbelis.

Nauja valdyba užimdama vietą pasveikino delegatus ir išreiškė gerų pasekmių suva-žiavusiems atstovams.
Pirma sesija užsibaigė 12 val.

Sekanti sesija nutarta pra-dėti 1:50 v. po pietų.
Antra sesija prasidėjo 1:20 v. po pietų.

Nauji inėsimai bei tarimai.

1) Pageidaujama, kad būtų pagerintas Streikierių Fondas, kad būtų pakeltas nariams mo-kėtis apie 50c. į metus ir kad būtų mokama laike streiko \$5. savaitę ir naujam nariui išbu-vus prie LDS. 6 mėnesius bū-tų mokama pusę pašelpo.

2) Vienbalsiai pritarta ir pageidaujama, kad "Darbi-ninkas", daugiau rūpintųsi darbininkų reikalais, kad tan-kiau būtų agituojama už Strei-kierių Fondą ir kitais LDS. reikalais, o netalpintų ant pir-mo puslapio pagarsinimų apart labdarybės ir tautos rei-kalų.

3) Pageidaujama, kad cen-tro valdyba išduotų smulkme-nišką atskaitą nemaziau kaip 2 sykių į metus.

4) Išreiktša pageidavimas, kad "Darbininkas" tankiau talpytų į savo skiltis straips-nius nušviečiančius darbinin-kų judėjimo istoriją.

5) Išreiktša pageidavimas, kad iškilus teisėtam streikui LDS nariai nebūtų streiklau-žiais, o būtų remėjais. Išreikš-ta pageidavimas, kad būtų į konstituciją įdėtas maž-daug toks paragrafas: "LDS narys streiklaužystėje bus perspėtas iki dviejų sykių; 3-čią sykių baudžiamas ant kuopos susi-rinkimo pagal kuopos nuožiū-rą.

5 minutų pertrauka.

6) Suvažiavimas išreiškė pa-gaidavimą, kad sekantis L. D. S. Seimas būtų vakarinėse val-sijose.
7) Nutarta ir pavesta apskričio valdybai pasirūpinti apskričio organizatyviu darbu, kad surengus nors du kartus į metus kuopoms paskaitas nu-šviečiančias darbininkų reika-lus.

8) Nutarta, kad LDS kuop-os, prigulnėtos prie Ohio ir Mich. valstijų apskričio pri-siųstų raportus iš savo veik-i-mo kas 3 mėnesiai apskričio valdybai.

9) Kilo klausimas kas-link 72 kuopos Detroit, Mich. užsi-mokėjimo dalį lėšų už buvusį atstovą nuo apskričio L. D. S. seime Worcester, Mass. 1919 m. Buvo daug kalbėta. Pasi-rodė, kad atstovas nieko gero nenueikė ir kuopom iš seimo raportų neprisuntė, bet-gi su-važiavimas pageidauja, kad 72-ra kuopa ateityje stengtųsi atsilyginti.

10) Sekantis suvažiavimas bus Detroit, Mich.

11) Suvažiavimui laikas pa-vesta paskirti pagal reikalą apskričio valdybą, pasitarus su vietine kuopa kur įvyks su-važiavimas.

Seka rinkimas sekantiems metams apskričio valdybos. Nominuojama viešai, renkama slapto balsavimu. Pirm. M. Kerbelis ir M. V. Ardzjaus-kas. Didžiama balsų liekasi pirm. M. Kerbelis, vices-pirm. M. V. Ardzjauskas.

I raštininkus V. Janušaitė, J. Kuzas ir S. Valinčius. Di-džiama balsų V. Janušaitė lie-ka raštininkas.

I iždininkus — J. Januška, J. Kuzas ir S. Valinčius. Di-džiama balsų J. Janušaitė lie-ka ižd. globėjai.

Suvažiavimo sesijos baigėsi 5:30 val. vakare.

Suvažiavimo valdyba:
Pirm. — K. J. Gervilis,
Vices-pirm. — V. Janušaitė,
Rašt. — M. Kerbelis.

LDS. Ohio ir Mich. valstijų apskr. ižd. atskaita.

Gruod. 31 d. 1918 m. balansas ant ran-

DARBININKAS

ky buta\$16.00
1919 m. INEIGOS:

Kovo 8 d. 64 kp. Akron, O. isto-jimo 10c. nuo nario	2.30
28 d. 69 kp. Dayton, O. nuo nario po 10c.	2.50
Birž. 30 d. 72 kp. Detroit, Mich. istojimo	1.00
Liepos 4, 51 kp. Cleveland, O. už išparduotus tiketus	22.50
Liep. 4, 69 kp. Dayton, Ohio už išparduotus tiketus	21.15
Liep. 4, 72 kp. Detroit, Mich. už išparduotus tiketus	3.00
Lapkr. 2 d. 51 kp. Cleveland, Ohio padeng. atstovo lėšų	27.66
Lapkr. 24 d. 69 kp. Dayton, O. padeng. atstovo kelionės lėšų ..	13.30
Lapkr. 2 d. 51 kp. Cleveland, O. padid. lėš. 10 nuo. nuo balaus ..	10.00
Lapkr. 24, 69 kp. Dayton, Ohio 10 nuo. nuo balaus	2.30
	\$106.21

1920 m. INEIGOS:
Geg. 3. d. 69 kp. Dayton Ohio nuo nario 10c.

Viso yra balansas \$125.41
ISMOKETA:

Rugpj. 7 d. J. Januškait už žiedą ir knygas	14.00
Rugpj. 18 d. "Darbininkui" už Gustallo prenumeratą	3.00
Gruod. 8 d. St. Rodavičui, at-stovui kelionės lėšos	41.46
Sausio 15, 1920 m. M. J. Šimo-niui rašt. lėšos iš 1918 ir 1919 m. 7.53	
Už 1919 ir 1920 pusę m. lėš. kra-sos ženkleliai, telegramos	1.58
Viso išmokėta	\$69.59
Viso įeigų	125.41
Išlaidų	67.59

Balansas bir. 30, 1920 \$57.82
Atskaita išduota iždininkui A. S. vaitkaus, O. ir Mich. valst. LDS. Aps-kričio iždininko 3 d. liepos 1920 m.

**Ohio ir Mich. Apskričio Val-
dybos sekantiems metams
antrašai.**

PIRM. — M. Kerbelis,
130 Wooster Ave., Akron, Ohio.
VICE-PIRM. — M. V. Ardzjauskas,
1633 E. 26 St., Cleveland, Ohio.
RAST. — V. Tamošaitė,
512 Evelyn St., Akron, Ohio.
IŽD. — J. Januška,
1029 E. 79 St., Cleveland, Ohio.
IŽDO GLOBEJAI — J. Kuzas, 1419 E. 25 St., Cleveland, O. ir S. Valin-čius, 130 Wooster Ave., Akron, O.

SAUGOK KITUS.

Kriokuliu (whooping-cough) sergantį vaiką turi pasilikti namuose, nevalia jį vesti žėm gatvėkariams ar kitais ve-žimais, neturi eiti į mokyklą, į teatrus, ir tt. Reikia mokyti sveikus vaikus neit prie ser-gančių. Reikia uždraust davi-mą krantymo gumo, mainyt rašymo paišėlių ir kitus daik-tus.

Vaikai papratę spiauti ant rankų kuomet meta "bolę". Tas, ir nereikalingas bučiavi-mas, turi būti atgrąžintas.
Sergantiems vaikams švie-žias oras reikalingas, bet kuomet jis eina pasivaikščioti, se-nesnė ypatą turi su jais eiti ir neleist bovytis su kitais vai-kais.

Virginijoje, sako Virginia Health Bulletin, kriukuliu sergantį vaiką nešioja siaurą žalias spalvos kaspinę ant rankos. Tas rodo, jog jis tu-ri užkrečiamą ligą ir kiti vai-kai prie jo neina.

Liga, kuri kasmet naikina apie 10,000 vaikų, yra pavojin-ga. Jeigu kirkšnių gilių su-tinimo plėga išnaikintų tiek vaikų vienas metais, visas pa-saulis uždėtų quarantaną prieš mūsų šalį.

Visi turi kovoti kriukulii. Išpildyk savo dalį.

Berline buvęs kaizerio pa-ločius bus suvartotas Berlino universiteto psichologijos sky-riui.

Liepos 4 d. žemė buvo ant 3. 230.000 mylių toliau nuo saulės, negu sausio 3 d. š. m.

ISSIRASYK iš "Darbi-ninko" laikraščio iš Lietu-vos. Rasi juose daug indo-mybių. Už 50c. (galima stampėmis) gausi 10 ekz., už

Paskutinis moterų kongresas.
Lietuvės buvo atstovaujamos.

(Pradžią ant 1-mo pusl.)

Gaila, valdžios atstovė, p-lė Petkevychaitė, nespėjo tai dienai Genevon atvykti ir delto vieton tarus įtakingą žodį visos Lietuvos var-dui, prisijei tenkintis Lietuvių Katalikių Mo-terų Draugijos delegatės pranešimu.

Lietuvių Katalikių Moterų Draugijos delegatės

kalba Kongrese.
Pirmą kartą turi lietuvė moteris garbės pra-bilti Sąjungos Kongrese. O vienok yra tai jos amžiais augintas troškimas būti gi bent kartą pašauktai bendrai risti sunkias moters padėties problemas ir susijungti su kitoms Europos mo-terims kovoje už idealus, kurie mums visoms y-ra lygiai brangūs.

Kokių būdu tokioj šalyje kaip Lietuva, ku-ri šimtmečiais buvo pavergta, smarkiausioj šio žodžio prasmę, kokių būdu tai čion moteris tu-ri šiandien balsavimo teisę — yra tai klausy-mas kuris nekuriuo atžvilgiu turi tam tikro in-domumo.

Įvyko tai gan natūraliu keliu: Metu, kuomet Lietuvoj buvo užgniauztas visoks tautinis ir net dvasinis gyvenimas, kuomet imantis žiau-riaušiu priemonių buvo draudžiama skaityti ir spausdinti lietuviškas knygas, kuomet buvo už-ginta net melstis gimtojoj kalboj ir rusų žan-darės be mielaširdystės išplėsdavo lietuviškas maldaknyges iš rankų dievotų žmonelių susi-rinkusių bažnyčion (visi klausos su didžiausia doma ir nusistebėjimu) — tuomi tai sunkiu priespaudos metu lietuviškas išsigijo sau teis-es. Ji išsigijo jais kovodama ne tiek del mo-teris, kiek dėl žmogaus teisių... Mokydama pa-silėpusi savo vaikus lietuviškai skaityti ir ra-šyti, ji kvėpė jiems kartu tėvynės meilės jaus-mą ir pasiryžimą kovoti lygi galo už tautinius idealus. Nenuostabu tai, jei tūkstančiai mū-sų tėvynės sūnų nepasijobio mirti Rosijos ka-lėjimuis ir Siberijoje už savo brolių reikalus.

Išaušus dienai, Lietuvai tapus nepriklau-soma, moteris stojo greta vyro į Lietuvos val-sybės atstatymo darbą. Statoma Lietuvos val-sybė grynai demokratiniais pamatais ir delto nenuostabu, jei joje moteris užima tokią vie-tų kokią san užsielpo.

15 d. balandžio m. 1920 m. moters labai skaitlingai dalyvavo rinkimuose į Steigiamąjį Lietuvos Seimą. Penkios moters yra išrinktos Seimo nariais. Bet kas ypatingai yra pabrė-žiama, tai kad būtent vienai iš moterų teko gar-bės atidaryti Lietuvos Parlamentą... Yra tai pirmas istorijoj atsitikimas.

Bet ar ant visados mums yra užtikrinta tei-sių lygybė? — Lietuvos valstybės konstitucija, tiesa, nėra dar užbaigta, bet tikėdamos į gry-nai demokratinę mūsų tautos dvasią, mes ne-turim pamato bijotis apvilimo".

Iš pranešimų paaiškėjo kad jau 19-oj šalių moterų turi balsus. Pranešimų nuo Estų ir Lenkų nebuvo. Latvijoje penkios moters yra parlamente; miestų ir valsčių tarybose moterų proporcija sudaro 6 nuoš.

Ne be indomumo yra pranešimai apie mo-teris veikiamas parlamente; kalba parlamentų na-riais; p-nios: Munch (Danija), Ring-Robinson (Suvienytos Valstijos), Kaufmann (Vokiet-i-jos), lady Astor (Britanijos). Baimė vyrų, kad moters netinka parlamentui darbu, pasirodė ne-pamatuota. Vokietijos parlamente moterų bendradarbiavimui simpatizuoja net jų aršūs vakarykštie priešininkai.

Priejus prie svarstymo svarbiausio Kon-greso programos punkto, būsiančio Sąjungos tikslų, p-lė Macmillan, Sąjungos sekretorė, pa-duoda rezoliuciją, sulgę kurios "Sąjungos tiks-las turi būti paliosavimas moterų visų šalių iš-gaunant balsavimo teises, taip-pat pravedant visas kitas reikalingas reformas sutvėrimui tik-ras lygybės tarp vyrų ir moterų atžvilgiu į liuo-sybę ir socialiai-ekonominę padėtį".

Rezoliucija sukėlė daug gyvų diskusijų. Kyla net klausymas, ar, įgijus daugumąj ša-lių moterims balsavimo teisę, Sąjunga beturi prasmės toliau existuoti.

P-nia Stritt (Vokietijos) išsireiškia, ar ne geriau būtų Sąjungai, anot Ybseno "savo gra-žume numirti". P. Yvar Berandson, Danijos parlamento narys, tvirtina, kad Sąjungos tiks-las turi būti išimtinai balsavimo teisių išgavi-mas. Tikslu vienumas (uniti) ir aiškumas bu-vo lig-šiol tai moralė pajęgia ačiū kuriai Sąjūn-gai pavyko tokį milžinišką darbą mdirbti. Da-bar atskirom moterų organizavimosi prasmė at-puola. Socialius ir ekonominius klausymus mo-teris riš kartu su partijomis, prie kurių jos pri-klausys.

As tyčia ilgiaus apsistosiu ant atsakymų duotų p-nei Berandson, nes žinau, kad ir lie-tuvių tarpe yra nemaža atskirom moterų organi-zavimosi priešininkai.

Mrs. Corbett Achby, (Britanijos) kalbėda-ma apie Sąjungos existavimą prasmę nurodo, jog balsavimo teisės nėra moterims tikslas; tai tik įrankis. Ir ypač jį įgijus, svarbu moterims organizuotis ir veikti, kad su jo pagalba pra-dėtų naują žmonijos auklėjimą. Beto dar toli nevisos moters turi balsavimo teisę, reikalin-ga tai kovoti ligi galutinam laimėjimui. Galop tokia Sąjunga yra tai didelė internacionalumo mokykla. Karo pagimdyto, didelio tautinių e-lementų trinimosi metu, tarptautinio jausmo

auklėjimas yra tai šventas reikalas. Apie tai moters įgijusios teises, turi pirmiausia masty-ti.

Bet ypač įtikrinančiai kalba šiuo klausimu p.-Dr. Schreiber-Krigrė (Vokietijos). Įgijimas balsavimo teisių, tai nėra galutinas pasiliuos-a-vimas, sako ji. Tai reiškia, kad dar tik vie-na tranšėja paimta. Ir tai, jei mes tik nebūdė-sime, ji gali mums būti atimta. Bet svarbiau-sia, kad balsavimo teisė yra tai tik pradžia mo-terų politikos. Mums reikia į politiką inesti naują stygą. Delto mes negalim kartoti senas vyrų frazes ir vadovantis jų idėjomis. Šią nau-ją savo dvasią, mes tik savo, moterų, tarpe galim pasisemti. Meilės ir tarptautinio solida-rumo jausmą ji turi būti persunkta. Moters dirbs partijose, bet kai partijos nesutaisyks, moters kurios gali rasti bendrą platformą ša-le partijos, jas sutaisyks. Ir kai tautos susi-ries, Susivienijusios moters per vyrų pečius pa-duos sau rankas ir jau nebedalis daugiau pa-saulinių katastrofų. Žinoma, tai reikalauja at-sižadėjimo ir ypač didelio jausmų išauklėjimo, bet galima juk kartais pasilikti už durų savo partijųvumą ir net, ne visuomet sveiką, patrio-tizmą žmoniškumo ir solidarumo aukštesnės i-dėjos dėlei. Pati p-nia Schreiber-Krigrė pasi-sako esanti uoliu partijos nariu ir kar-tu Vokietijos moterų susivienijimo pirmininke, ir randa tuo-du dalykų visiškai sutaikomas.

Dar del vieno dalyko svarbu moterims at-skirai organizuotis: tai lavinimosi reikalas. Kad kitus auklėti, reik būt pačiam išsiauklė-jusiu. Politinio ir socialio išsiauklėjimo mo-terims kaip tik trūksta. Reikalinga tat, kad ar-ba pačios moterų draugijos lavintų, arba org-anizuotų kursus ir paskaitas, kurias rengtų moterų visų-pirma prie savės, o paskui prie ki-tų reformavimo darbo. Tik pilnai pribrendus mums, kaip žmonėms, kaip pilietėms ir kai-po moterims, suskambės pasauly du varpu skir-tingai, bet harmoningai, didžiausiai žmonijos gerovei ir klestėjimui.

Iš tolimesnių svarbių Kongreso nusprendi-mų yra priėmimas, Anglijos, Francijos ir Ho-landijos pasiūlymu, moterų Chartos. Charta yra tarptautinio charakterio ir išreiškia socia-lius ir ekonominius moterų reikalavimus.

Svarstant nusistatymą Moterų Sąjungos link Tautų Sąjungos priimta sekanti rezoliuci-ja:

"Moters 31 tautos, susirinkę Genevon į tarptautinės Sąjungos moterų balsavimo teis-sės įgauti Kongresą, įsitikinusios kad tik-tai vienintelė Tautų Sąjunga stipriai ir teisin-gai organizuota, gali užtikrinti ateityje pasa-ulio taiką, šaukias ir viso pasaulio moteris, kad jos pasvestų savo energiją valią, savo gaba-mus ir savo intaką sustiprinimu, išsivystymui ir ištobulinimui Tautų Sąjungos, kuri turi savo tikslu užtikrinti pasauly taiką ir sutartį".

Vienam iš paskutinių tikrųjų kongresų po-sėdžių buvo svarstomos sąlygos įstojimo į Są-jungą. Nuspręsta, kad tik viena draugija nuo tautos gali būti į Sąjungą priimta.

Baigiantis Kongresui, buvo duota progos išsistarti toms delegatėms, kurios būdamas val-džios atstovėms, nebuvo ligšiol Kongreso iš-klausytos. Tokių tarpe yra ir Lietuvos atsto-vė, p-lė Petkevychaitė. Ant scenos ji sutikta delnų plojimu. Atvaizdinus sunkų kovos už gyvybę metų, ji sako, kad dabar Lietuva ne tik gyva, bet ir laisva, varo pasekmingai sa-vo valstybės atstatymo darbą. Teises gi mo-teris Lietuvoj turi ačiū grynai demokratinėi tau-tos dvasiai.

Kongresas užsibaigė 12 birželio m. d., šeš-tadieny. Tą dieną vakare buvo įsteigta Gene-vos vyrų Liiga moterų teisėms išgauti.

Privatusis santykiuos atstovėsimai Kong-re-so narių prie lietuvių buvo labai geri. Ypač šiuo sykiu pavyko nemažos padaryti lietuviš-kos propagandos tikslais. Abeliai malonu kon-statuoti, jog Kongrese jautės didelis Lietuvos reikalais užsiindomavimas ir prijaunimas jos siekiams.

Gurkianiškis.

IŠ RŪTŲ ŽALIŲ.

Paskinkie mergele gėlių gražių,
Nupinkie vainiką iš rūtų žalių —
Nupinkie vainiką iš rūtų žalių —
Iš jausmo lapelių, — žodelių meilių.

Del savo ilgųjų, gelsvųjų kasų —
Nupinkie vainiką iš rūtų žalių,
Nupinkie vainiką iš rūtų žalių,
Kad nevystų — vilgyk ant giedrių rasų.

Del savo jaunystės dienelių brangių,
Nupinkie vainiką iš rūtų žalių —
Nupinkie vainiką iš rūtų žalių —
Nekaltos širdelės svajonių saldžių.

Iš visų gražiųjų darželio gėlių —
Nupinkie vainiką iš rūtų žalių —
Nupinkie vainiką iš rūtų žalių,
Del mano širdelės svajonių saldžių...

Gurkianiškis.

32-34 CROSS ST., 366 BROADWAY,
BOSTON, MASS. ir SO. BOSTON, MASS.

VIETINIS ŽINIOS.

DAR APIE MELĄ.

"Nuterioti draugai!" pasiskleidė gauda, kad Romanas Kaune suareštuotas ir "Keleivis" tą gaudą paskelbė. Esame pastebėję, kad tas gaudas yra be pamato. Su tuo gaudu nuterioti draugai ir keleiviniai, kurie norėtų Romą paskelbti vandens paskandinti, nuėjo subotų net ir į Boston Globe. Atsirado tokių, kurie gaudui patikėjo. Kad melui visiškai nusukti sprandą buvo kablegramuota į Kauną. Atsakymas atėjo pamedelėto rytą ir Romanas atsakė: "Niekur net nebuvau areštuotas. Lietuvoje atstovauju vien Lietuvių Prekybos Bendrove. Kurie kitaip skelbia, meluoja".

SV. PETRO BŪNYTINIO CHORO KONCERTAS.

Koncertas surengtas Sv. Petro Būnytinio Choro buvo 14 d. liepos vakare. Žmonių buvo apie šimtą. Butu atsilankė daugiau žmonių, jei ne kaitros. Vakaro vedėjas buvo klerikas P. Strakauskas. Jis pasakė trumpą prakalbę. Po prakalbės chorą sudainavo "Kur Namas Mūsų" pasakė kun. Žilinskis. Balsai nebuvo gerai sutakti, todėl ir dainavimas vidutiniškai tešėjo.

Paskui chorą sudainavo "Saulute tekėjo", "Vaišiuo Dieną". Tuojau sekė solo "Kur bakūzė samanota", kuria sudainavo p. Markunas, publikai labai patiko jo švelnus balsas. Po solo sekė duetas "Sesutėlės" sudainavo p. A. Kohanskis ir K. Švagždžiūtis, publikai patiko, kurį pritari dainų plokštimais. Po dueto sekė solo, kurį atliko garsūs lietuvių baritonai A. Sodeika. Jis padainavo "Skyniau skyniau skynimė", Po jo chorą sudainavo "Per giria girialia", "Kanapė", "Kada noriu verkiu". Iš šių dainų "Kada noriu verkiu" geriausia išėjo. "Kanapė" buvo geriausiai sudainuota, bet buvo stoka vyrų-tenorų. Po choro St. Motiejūnaitis sudainavo solo "Aš ašau pas tėvialį", kuri gerai išėjo. Tuojau sekė duetas, kurį atliko A. Narinkaitis ir S. Motiejūnaitis; sudainavo "Supinsiu dainužę". Antro sykiu, dar geriau sudainavo "Eisiu mamai pasakysiu", kurį labai publikai patiko. Sodeika vėl dainavo keletą dainelių.

Paskui chorą dainavo "Paukščiūnėlė skrajūnėlė", "Pasisejau žalia rūta", ir "Vanagėlė". Visi buvo gerai sudainuoti ir publikai patiko. "Pasisejau žalia rūta" buvo pergraitai dainuojama. Po to buvo pertrauka. Po pertraukos chorą sudainavo "Tekėjo saulelė", kuri labai gerai išėjo.

Solistė Anelė Dusevičiūtė, nustebo publiką su savo gražu balsu sudainuodama "Vai močiutė mano". Buvo pašaukta antru kartą ir sudainavo "Ko vejai pučia". Po jos Sodeika padainavo. Choras ir duetas iš p. Kohanskis ir Švagždžiūtis sudainavo "Varpa", kuris gerai išėjo.

Paskiausia kaip uždangų koncerto chorą sudainavo tam tinkama dainą "Laikas namo brolučiai". Daina puikiai išėjo.

Rep.

VISI Į PIKNIKĄ

Liepos 25 d. Pilnųjų Blaivininkų 49 kp. rengia pikniką, kuris bus Rugby Park Mattapan, Mass. Pilnųjų Blaivininkų moteris ir merginos gamina skanistus valgius, kad visus atsilankiusius kogeriausia pasotintus. O šalta košė ir visokių gėrimų bus tiek, kiek tik kas galės suvartoti. Taip gi bus išpildytos ir programos, įžanga visems dykai. Pelnas šio pikniko eis vaikų vasarinei mokyklai.

P. S. Kelrodys. Eleveitarių važioti iki Forest Hills, nuo ten paimti karą Matapan Milton ir išlipti ant Rugby St.

Rengėjai.

LAIKRASČIŲ IŠ LIETUVOS

Panedėlio rytą atėjo "Kariškių žodis" num. 25, birželio 21 d. ir "Darbininko" num. 23 birželio 18 dienos. Vietiniai stelskite jų laikraščių pasipirkti, o kitą miestą išrašykite.

ISVASIAVO.

Šiomas dienomis So. Bostoną apleidė Dr. Jonikaitis, kuris neseniai vedė. Su žmona vyks Lietuvon ir ten apsigyvens — Laimingos kelionės.

PADEKA.

L. D. S. Nau. Angl. Apskričio rengimo komisija turėjo savo pasitarimą reikale surengto pikniko Worcester, Mass. kur liko nemažai pelno. Tai buvo graži dovana Krikšč. Demokratų partijai. Tarybų ačiū darbininkams, kurie dirbo nenuilstamai prie statų. Taip pat chorams ir jų vadovams. Ir Boston'o ir kartu visai publikai. Džiaugiamės, kad užjaučiant mūsų rengimus išvažiavimus. Džiaugis ir Lietuvoj gavusieji nemaža paramą nuo L. D. S. N. A. Apskričio.

Rengimo Komisijos
Pirm. J. Glineckis
Rast. J. Svirskis

\$25.00 MOKYKLAI.

Pereitą nedėlią buvo sv. Petro dr. jos susirinkimas. Paskyrė \$25 vasarinei vaikų mokyklai. Ne be susikirtimo svarstyta šis klausimas. Kadangi pirmininkas nedavė raštininkui F. Virakui, prašiusiam kelis sykius, balso, tai jis atsisakė nuo sekretoriavimo.

L.D.S. CENTRO VALDYBOS ANTRAŠAI.

Dvasiškas Vadovas —
Kun. F. Kemėšis,
381 Westminster Ave.,
Detroit, Mich.

Pirmininkas —
Pranas Virak's,
244 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

Vice-Pirmininkė —
M. Zukauskaitė,
1 Grime St.,
So. Boston, Mass.

Sekretorius —
A. F. Knežis,
244 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

Išdinininkas —
Jonas Glineckis,
277 Silver St.,
So. Boston, Mass.

Išdo Globėjai —
Ona Jankienė,
1428 Columbia Road,
So. Boston, Mass.

B. Morkaitė,
145 Main St.,
Athol, Mass.

J. M. Bakšys —
St. Bernard's Seminary,
Rochester, N. Y.

Kontrolės Komisija —
Kun. K. Urbonavičius,
50 W. 6-th St.,
So. Boston, Mass.

Kun. P. Juškaitis,
40 York St.,
Cambridge, Mass.

Vladas Jakas,
37 Jefferson St.,
Cambridge, Mass.

Literatishkoji Komisija —
Kun. F. Kemėšis,
381 Westminster Ave.,
Detroit, Mich.

Kun. K. Urbonavičius,
50 W. 6-th St.,
So. Boston, Mass.

Pranas Gudas,
244 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

Pranas Virak's,
244 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

Kun. J. J. Jakaitis,
41 Providence St.,
Worcester, Mass.

"DARBININKAS" gali gauti Kauno "Laisvę", "Kariškių žodį", "Viengybę", "Tautą", "Darbininką" ir k. Už 50c. gausi 10 ekz. Išsirašyk.

REIKALINGA 100 VYRŲ KAS SAVAITĘ!

Reikalavimai: 100 vyru kas savaitę! Laisvę išplaukia iš Bostono ir Antverp'o kasdien. Kas tik gyvas ir kas tik nori pasinaudoti šia pulkia proga — susiraskite.

Su užklausaite reikale smulkiu, kreipkitės į —

CENTRALIO BENDRO LIETUVIŲ BANKO INFORMACIJŲ BIURĄ,

32-34 Cross Street, Boston, Mass.

Skyrius: 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

REIKALINGA 100 VYRŲ KAS SAVAITĘ!

Reikalavimai: 100 vyru kas savaitę! Laisvę išplaukia iš Bostono ir Antverp'o kasdien. Kas tik gyvas ir kas tik nori pasinaudoti šia pulkia proga — susiraskite.

Su užklausaite reikale smulkiu, kreipkitės į —

CENTRALIO BENDRO LIETUVIŲ BANKO INFORMACIJŲ BIURĄ,

32-34 Cross Street, Boston, Mass.

Skyrius: 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

REIKALINGA 100 VYRŲ KAS SAVAITĘ!

Reikalavimai: 100 vyru kas savaitę! Laisvę išplaukia iš Bostono ir Antverp'o kasdien. Kas tik gyvas ir kas tik nori pasinaudoti šia pulkia proga — susiraskite.

LIETUVIŲ PREKYBOS BENDROVĖ

BANKIERIAI

Tarnauja lietuviams

STUNČIAME PINIGUS LIETUVIŲ: dolerius arba aukso pinigus pagal dienos kursą.

Pardodame Laivakortes Išripiname Pasportus.

STUNČIAME TAVOBUS LIETUVON.

Reikalaujami platesni informacijų rašykite sekanciu adresu:

LITHANIAN SALES CORPORATION,

414 W. BROADWAY, So. Boston 27, Mass.

Užrasome Lietuvos laikraščius.

Dr. Paul J. Jakmauk (Jakimavičius)

Priemimo valandos: Nuo 7 iki 10 vakaro. Nuo 7 iki 9 vakaro. 605 W. ROADWAY Cor. ST SO. BOSTON. Tel 602 S.B.

sv. Jono Evangelisto Pašalpinės Draugijos Vaidyba

So. Boston, Mass.

PERMININKAS — Motiejus Zioba, 539 E. 7-th St., So. Boston, Mass.

VICE-PERMININKAS — Jonas Galinis, 20 Vinfield St., So. Boston, Mass.

PROT. RAST. — Jonas Glineckis, 277 Silver St., So. Boston, Mass.

FIN. RAST. — M. Brilickis, 47 Vale St., So. Boston, Mass.

KASIERIUS — Andrius Naudžiusas, 16 Vinfield St., So. Boston, Mass.

MARŠALKAI — Štepa Navickas, Draugija laiko susirinkimus kas trečią nedėlią kiekvieno mėnesio 2-ą val. po pietų Bažnytinėje Salėje, So. Boston, Mass.

Saldžiausios širdies Viešp. Jėzaus Draugijos Valdybos Adresai.

PERMININKAS — A. Kmitas, 284 5-th St., So. Boston, Mass.

VICE-PERMININKAS — J. Kavolunas, 68 Gold St., So. Boston, Mass.

PROTOKOLŲ RAST. — J. Andriūnas, 301 1/2 Broadway, So. Boston, Mass.

FIN. RASTININKAS — Sim. Alkonis, 140 Bowen St., So. Boston, Mass.

KASIERIUS — S. Čičius, 377 Broadway, So. Boston, Mass.

MARŠALKAI — F. Lukoševičius, 405 7-th St., So. Boston, Mass.

DETROIT, MICHIGAN

1000 STUBŲ ANT PARDAVIMO.

Vienatinis LIETUVIS AGENTAS kuris pristato visiems Lietuviams Stubų, Farmų ir Lotų.

"Vaišiojantiems" ir Lietuvių istorija pasportus ir sąžiniškai stundą į Lietuvą per geriausius laivus. Su visokiais reikalais atsišaukite pas:

M. CURLANIS,

2320 Jos Campan (Hamtramck) Detroit, Mich.

Gyvenimo vieta: 2441 E. Grand Boulevard

Telefonas MARKET 2910.

PINIGŲ SIUNTIMO AGENTURA.

Siunčiu pinigų į Lietuvą pagal žemiausią dienos kursą su pilna garantacija. Taip gi siunčiu lenkų pinigų į lenkų užimtają Lietuvą ir visą Lenkiją.

Suteikiu rodas grįžantiems į Lietuvą, parupinu pasportus, laivakortes ir kaip parsiųsiu gimines iš Lietuvos. Adresas:

P. MIKOLAINIS, 53 Hudson Ave., Brooklyn, N. Y.

STEBĖTINAI PUIKI PROGA

VISIEMS LIETUVIAMS SUGRĄŽTI SAVO TĖVYNĖN VELTUI!

Ant gery Amerikonių tavorinių laivų; kelionė trumpa: už ima tik nuo 10 iki 12 dienų; valgia kogeriausiai; užlaikymas lovos ir visa kas — sanitariskai; pareigos — prižiūrėti ragotus gyvulus.

REIKALINGA 100 VYRŲ KAS SAVAITĘ!

Reikalavimai: 100 vyru kas savaitę! Laisvę išplaukia iš Bostono ir Antverp'o kasdien. Kas tik gyvas ir kas tik nori pasinaudoti šia pulkia proga — susiraskite.

Susirinkimus laiko pirmą nedėlią kiekvieno mėnesio 3-4 val. po pietų sv. Petro Bažnytinėje salėje ant 6-to gatvės, So. Boston, Mass.

D. L. K. Keistuolio Dr. Jos Valdybos Adresai, Boston, Mass.

PERMININKAS — Motiejus Verslauskas, 105 Silver St., So. Boston, Mass.

VICE-PERMININKAS — M. Zarkauskas, 128 Bowen St., So. Boston, Mass.

PROT. RAST. — Juozas Vinkevičius, 147 W. 6-th St., So. Boston, Mass.

FIN. RAST. — Juozas Kavaliuskas, 209 E. Cottage St., Dorchester, Mass.

KASIERIUS — Andrius Zaliuckas, 140 W. 6-th St., So. Boston, Mass.

MARŠALKAI — Antanas Grudis, 650 Medford St., Charlestown, Mass.

D. L. K. Keistuolio Draugija Boston, Mass. laiko mėnesinius susirinkimus kas pirmą nedėlią kiekvieno mėnesio 3-4 val. po pietų po num. 193 Hanover St., Boston, Mass.

MONTREAL, CANADA.

Pranešimas.

Man pagyvenus Montreal'o mieste teko užrašyti nekuriems šėrus del Lietuvių Prekybos Bendrovės. Bet buvo tokių kurie norėjo, bet negalėjo tuomet kartu su pinigais buvo trumpa. Tokiu būdu paliko neužrašę, o pažadėjo prie pirmos progos prisidėti. Kurie galėsite pasiuskinti patį, o kurie negalėsite, malonėkite kreiptis prie Juozo A. Bruklio gerai žinomo vietos lietuviams, o jis pagelbės visiems.

J. A. Vukšičius.

NAUJIENA VISIEMS.

Parsiduoda drukuojamas mašinelės. Aš išmokiu drukuoti ir parduodu jas pigiausiai, nes aš esu agentu didžiųjų kompanijų. Brangūs broliai ir sesės: nenusiminkite kurie nemokate rašyti. Jus įsigysite drukuojama mašinelę galėsite siųsti laiškus į Lietuvą drukuotus. Bostone ir apylinkėse atėnu ypatingai ant pareikalavimo. Parasykite laiška.

JOSEPH PALTANAVIČIAI,

301 E. St., South Boston, Mass. (Prie Lietuviškos svetainės)

REIKALAVIMAI.

PAIEŠKOJIMAI IR

Paieškojimų ir reikalavimų kainos L. D. S. nariams ir "Darbininko" kaitytojams 1 sykių į metus už dyk, už 3 sykius \$1.00. Prieteliams už 3 sykius \$1.50.

Ieškau brolių Motiejus ir Jurgio Vaitkevičių kaimo Kučikės, Bagotso parapijos, Suvalkų rėd. Jie patys arba kas žinote apie juos praneškite šiuo adresu:

URSULE VAITKEVICIUTE,

103 Britania st., Montreal, Canada.

URSULE DIRGINCIENE,

416 Lorimer St., Brooklyn, N. Y.

Paieškau savo dviejų pusbrolių: Antano ir Prano Biegalių. Prašau atsišaukti greitai, nes turiu svarbų reikalą. Aš išvažiuoju į Lietuvą 17 d. liepos.

FR. TUKIS,

175 Ames St., Montello, Mass.

Paieškau Vaclovo, Juzefos ir Elenos Ivaškevičių pėina iš okolikos Kronišės, Taip gi Vincento, Kazimiero ir Stasės Marcinkavičių. Gyveno New York'e, vilniaus Chicagoje. Paieškau jusų teta Mariją šakevičienę (šid-lauskaitę).

Paieškau moteris Kazimieros Vosvilienės. Ji pabėgo su Kaziu Šeštoku 1915 m. Su savim pasėmė 7 metų dukterį ir savo motiną apie 70 metų amžiaus. Jos motinos po vyrų pavardės Kazimieros Vosvilienės. Turiu tamais planus, duktė šviesūs. 1916 m. buvo Philadelphia, Pa., dabar nežinau kur dinga. Kas apie juos praneš, gaus dovaną \$5.00.

JUOZAPATAS VOSVILA,

656 Church St., Easton, Pa.

Paieškau draugo Vilimo Juozaičio, draugo Jurgio Jenauskio ir draugo Jono Romanskio. Visi Suvalkų gub. Nortu su jais susirašyti pirm išvažiavimui. Jie patys ar kas apie juos žino, tuoj praneškite, tai busi dėkingas.

JONAS BOLINSKIS,

447 — 24-th St., Detroit, Mich.

Paieškau moters Marijonos Smith, kuri birželio 18 d. išvažiavo nežinau kur. Aš dabar sergu ir norėčiau, kad tuojau parvažiuotų arba parasyt laiška.

FRANCIŠKUS SMITH,

98 W. 3-rd St., So. Boston, Mass.

Aš Jonas Stalilionas ieškau Juozapo Laimelio. Girdėjau, kad gyvena ant farmų apie New York'ą. Malonėkite atsišaukti šiuo adresu:

JONAS STALILIONIS,

1502 E. 31st St., Cleveland, Ohio.

Ieškau brolį Jono ir seserį Juzę, Paulinkos ir Elzbieta Pakauskių, Suvalkų gub., Selgų par., Leipalingo val. ir parap. Abaranskų sūdius. Jei gyvi esat, prašau atsišaukti arba gimines praneškite man šiuo adresu:

FELEKASAS PAKAUSIS,

2102 No. Broadway, St. Louis, Mo.

KAS RADOTE?

Birželio 27 d. LDS. išvažiavimas Worcester, Mass. pametėm dainų pluoštą ir girdėjom, kad koks ten vyras radęs. Tad maoniai prašome sugrąžinti Worcesterio vargonininkui A. Visminui 23 Marion Ave., Worcester, Mass.

REIKALINGAS

geras vargonininkas. Gera buty, kad sutiktų buti ir zakrastijonui. Atsišaukite tuojau.

KUN. B. ZINDZIUS,

St. Peter & Paul's Rectory, Elizabeth, N. J.

REIKALINGAS VARGONININKAS,

kuris galėtų užimti ir vaikų mokytojus vietą. Išlygos geros. Kreiptis šiuo adresu:

KUN. J. SIMKUS,

720 rue Parthenais, Montreal, Canada.

ANT PARDAVIMO

namas su 10 kambarių už \$1000 So. Bostone, \$500 imokėti.

J. E. CRANE,

92 Sumner St., Dorchester, Mass. Tel. Columbia 9161-M.

ANT PARDAVIMO

automobilus Hudson 1917 metų del 7 pasaejurių. Galima matyti nuo 9 iki 9 vakarais. Nedėliomis nuo 8 iki 12 val. rytals.

ST. RAČKAUSKAS,

117 Granite St., Room 8, So. Boston.

ANT PARDAVIMO

MEDINIS NAMAS. Gas'ai ir Sklepas Cementuotas.

Viskas geroje tvarkoje. Parsiduos pigiai. Savininkas gyvena ant vietos. Atsišaukite tuojau.

110 Silver St., So. Boston, Mass.

ANT PARDAVIMO

Rakandai del 3-ju kambarių. Mažai vartoti. Parsiduos pigiai.

ANTANAS STELINGIS,

96 W. 7-th St., So. Boston, Mass. (Ant trečių lubų)

PARSIDUODA

keturių kambarių visai nauji rakandai. Galite imti kartu su naujai ištaisytai rumais, rendu pigi.

P. WOBLAS,

43 — 6th St., So. Boston, Mass. (Ant trečių lubų)

ANT PARDAVIMO

24700 pėjų žemės su vasarinu namu ir rakandais ir sodnu. Randasi West Roxbury. Inesant 50 dolerių galima pirkti. Norintieji pirkti arba pamatyti kreipkitės šiuoni adresu: 332 Broadway, So. Boston, Mass. Labai pigiai parsiduoda.

Paieškau brolį Petro Grinciaus, pėina iš Lygumo miesto, šiaulių apskričio, Kauno rėd. ir pusbrolių Stasio ir Kazimiero Mikšijų iš Lygumo valsčiaus, išdagiečių kaimo, šiaulių apskričio, Kauno rėd. Petras Grincius pirmiausia gyvena Baltimore, Md., šiaulų Philadelphia, Pa., dabar nežinau kur. Jie patys ar kas žinote apie juos malonėkite pranešti šiuo adresu:

DARATA GRINCUTE-BRILIENE,